

Jag heter Inga-Lill Emilsson och är projektledare för Småbarnspedagogik vid Karlstads universitet. Som projektledare är det mitt uppdrag att organisera projektet tillsammans med RUC:s medarbetare. Jag kommer nedan att presentera projektets upplägg.
Inga-Lill Emilsson

inga-lill.emilsson@kau.se

Regionalt utvecklingscentrum

Regionalt utvecklingscentrum (RUC) är en centrubildning vid Karlstads universitet och ett formaliserat nätverk mellan universitetet och kommunerna i regionen. Tillsammans med samverkanskommunerna ska RUC förbättra och fördjupa arbetet gällande skolutveckling, lärarutbildning och forskning. Nätverket ska vara en mötesplats för medarbetare inom förskole- och skolverksamhet för lärare och för forskare.

Projektet Småbarnspedagogik

2007 inledde jag ett samarbete med RUC för att 2008 starta projektet och nätverket Småbarnspedagogik. Det är en kompetensutveckling för pedagoger som arbetar med de yngsta barnen i förskolan. Från varje kommun inbjuds i första hand en projektansvarig förskolechef och en lärgrupp bestående av sju deltagare. Kommunerna kan anmäla flera lärgrupper och en lärledare utses i varje grupp.

Förskolechef och lärledarträff

I början av året träffas lärledare, förskolechefer, projektledare och RUC för att dela med sig av tidigare erfarenheter och planera för nästa projekt. De som är lärledare i pågående projekt får berätta om sina lärdomar för de lärledare som börjar nästa projekt, i maj samma år. Förskolecheferna delar också med sig erfarenheter till de förskolechefer som är projektansvariga i nästa omgång. Det betonas från början att förskolecheferna har en viktig uppgift att stödja lärledarna, följa upp projektet och skapa förutsättningar för deltagarnas lärprocesser. Lärledaren ska ha kontinuerlig kontakt med förskolechefen och informera om lärgruppens arbete. Detta samarbete bidrar till att samtliga är medskapare och påverkar kommande projekt.

Förskolechefsträffar

RUC och projektledare träffar projektansvariga förskolechefer vid tre tillfällen under projektet. Vid träffarna får förskolecheferna möjlighet att dela med sig av erfarenheter. Praktiska frågor, likheter och olikheter i kommunerna kan diskuteras samt projektets upplägg, organisation och konsekvenser. Projektledaren kan under projektet kontakta förskolecheferna om det är några frågor som lärledarna har gemensamt eller om det uppstår problem i någon grupp.

Seminariedagar

I projektet får deltagarna ta del av aktuell forskning och beprövad erfarenhet under sju seminariedagar vid Karlstads universitet. Det är en dag i maj, tre seminariedagar under hösten och tre under våren. Förutom den aktuella litteraturen som ska studeras och diskuteras under projektet presenteras relevant litteratur i anslutning till dessa dagar.

Dialogcafé

Under seminariedagarna får pedagoger från olika kommuner möjlighet att dela med sig av erfarenheter och lärdomar. RUC har organiserat tvärgrupper som återkommande träffas under

seminariedagarnas Dialogcafé. Utifrån seminariedagens innehåll diskuteras olika frågor som sedan följs upp i lärgrupperna eller sammanställs av projektledaren som följer upp frågorna vid lärledarträffarna.

Lärgrupper

Mellan seminarietillfällena träffas lärledaren och deltagarna i sin kommun. I lärgrupperna lyfts frågor och teman som hör samman med seminariedagarna och som är relevanta för arbetet i de egna verksamheterna. Deltagarnas egen aktivitet är viktig för att projektets syfte ska uppnås. Avsikten är att kritiskt granska den egna pedagogiska verksamheten och att utarbeta redskap och strategier för att utveckla verksamheten. Lärgruppernas möten, deltagarnas läsning av litteratur samt möjlighet till reflektion är därför viktiga delar i läroprocessen.

Lärledare

Lärledaren är utvald i samråd med projektansvarig förskolechef i kommunen och förbereds för sitt uppdrag genom utbildning vid Karlstads universitet som leds av projektledaren. Vid den första lärledarträffen diskuteras lärledarnas uppdrag. Under de två första omgångarna av projektet har lärledarna enats om följande utgångspunkter.

- Organisatör

Lärledarna ska sammankalla lärgruppen mellan seminarieträffarna och sprida information som finns på RUC:s hemsida. De ska ha kontinuerlig kontakt med projektansvarig förskolechef.

- Samordnare – ”Sammanlänkare”

Lärledarna ska sprida information till lärgruppen från lärledarutbildningen och hemsidan. De ska dela med sig av tips, idéer och erfarenheter. De ska sammanställa information från lärgruppen och dokumentera läroprocessen samt bifoga dokument till hemsidan på Itslearning. I samråd med projektansvarig förskolechef ska de utvärdera projektet i sin lärgrupp.

- Positiv förebild – ”Coach”

Lärledarna ska leda lärande samtal i sin lärgrupp och lyssna (med båda öronen). De ska ställa utvecklande och utmanande frågor samt uppmuntra, stötta, peppa, inspirera och bekräfta deltagarna i lärgruppen.

- Potentiell utvecklingszon
 - Vad kan pedagogerna i lärgruppen och vilken potential finns för ny utveckling?

Lärledarens uppgift blir att stödja och stötta och i mötet med lärgruppen utveckla och fördjupa kunskapen samt förståelsen för de yngsta barnen i förskolan.

Egen hemsida

Projektledaren och lärledarna har en egen hemsida där de kan kommunicera med varandra på ett mer informellt sätt. På sidan samlas protokoll från lärgruppsträffarna, material, länkar, dokument mm. På så sätt kan lärledarna dela med sig av erfarenheter och idéer och sedan sprida det som passar lärgruppsdeltagarna i sina kommuner. Kommunikationen på hemsidan bidrar även till att lärledarna får möjlighet att använda en webbaserad plattform och formulera sig skriftligt.

Lärledarträffar

Förutom kontakten på hemsidan träffas lärledarna och projektledaren mellan seminariedagarna. Lärledarträffarnas innehåll påverkas av lärledarna i samråd med projektledaren. För att lärledarna ska känna sig förberedda i mötet med lärgruppsdeltagarna har det varit diskussioner om hur olika teoretiska föreställningar påverkar verksamheten. Lärledarens uppdrag och de utmaningar som det innebär ventileras samt hur olika metoder kan bidra till lärgruppens läroprocess.

Mellan seminariedagarna ska lärledaren tillsammans med lärgruppen bearbeta litteraturen och har fått i uppdrag att samla goda exempel när det gäller små barns språkliga och matematiska medvetenhet, musik och dans för att ge några exempel. När lärledarna träffas har de kunnat förklara och diskutera olika exempel. Lärledarna har därför haft stora möjligheter att sprida sin kompetens och sina lärdomar till varandra. Projektledarens uppgift har varit att skapa forum och möjlighet för denna "kompetensspridning" samt att utmana lärledarnas tidigare erfarenheter.